

Reflecting the work of the lexical adaptive system of the language, the abbreviations are of the greatest interest in the study of structural types, both terminological and other lexical units of the professional language in the study area. They have a high frequency of use and the most compact form, which completely meets the requirements of the rapid development of computer technology. The peculiarity of computer terms is quick loss of highly specialized character of functioning and establishment in common knowledge.

Language as a means of communication has a distinctive social character, where public functions actively influence its structure and largely determine its development. In this regard, the communicative status and essence of the computer language is of theoretical and practical interest.

References:

1. Гальперін І.Р., Черкаська Є.Б. «Лексикологія англійської мови», М. – 1956. – 297 с.
2. Галичкіна Е.Н. Специфіка комп'ютерного дискурсу на англійському і руському мовах: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. філол. наук: спец. 10.02.20 / Е.Н. Галичкіна. – Астрахань, 2001. – 256 с.
3. Дудоладова О.В. Інтернет-дискурс як особливий тип дискурсу / О.В. Дудоладова // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2008. – № 837. – 672 с.
4. Купцова Н.С. Особливості мови хакерів // Язык как структура и социальная практика. – Хабаровск, 2000. – Вып. 1. – 288 с.
5. Лихолитов П.В. Комп'ютерний жаргон / П. В. Лихолитов // Рус. речь. – 1997. – № 3. – 347 с.

Лабутіна М.І.

студентка,

Донецький національний університет

імені Василя Стуса

НАЙМЕНУВАННЯ МІНЕРАЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ Й УКРАЇНСЬКОЇ МОВ: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА, ЕТИМОЛОГІЯ

У роботі розглядаються найменування мінералів на матеріалі англійської та української мов. Наприклад, англ. *atokite*, *torbernite*, *stenonite*, укр. *атокіт*, *торберніт*, *стеноніт*.

Обсяг дослідження складає 100 лексичних одиниць (далі ЛО): 50 ЛО – в англійській мові й 50 ЛО – в українській.

Об'єктом дослідження виступають найменування мінералів англійської й української мов. Предмет дослідження становлять структура, семантика, етимологія найменувань мінералів англійської й української мов.

Мета роботи полягає у дослідженні основних особливостей найменувань мінералів англійської й української мов і передбачає розв'язання таких завдань: 1) з'ясувати етимологічні відомості про виникнення найменувань мінералів; 2) провести семантичний аналіз найменувань мінералів; 3) визначити структурні особливості назв мінералів англійської та української мов; 4) провести аналіз спільних та унікальних семантичних рис українських та англійських найменувань мінералів.

Етимологічні відомості про виникнення найменувань мінералів

В межах проведеного дослідження найменування мінералів англійської та української мов можна розподілити на п'ять основних груп: 1) назви мінералів, що походять від прізвища мінералога (англ. *torbernite* (named after Torbern Olof Bergman, a Swedish chemist and mineralogist), укр. *торберніт*; англ. *wollastonite* (named after William Hyde Wollaston, an English chemist and physicist), укр. *воластоніт*); 2) назви мінералів, що походять від імені мінералога (англ. *hulsite* (named after Alfred Hulse Brooks, an American geologist), укр. *гулсіт*; англ. *andorite* (named after Andor von Semsey, a Hungarian geologist), укр. *андоріт*); 3) назви мінералів, що походять від місця знаходження (англ. *atacamite* (originated from the name of the Atacama Desert), укр. *атакаміт*; англ. *atokite* (originated from the name of Atok platina in South Africa), укр. *атокіт*); 4) назви мінералів, що походять від ботанічної назви (англ. *antophyllite* (originated from the colour of carnation), укр. *антофіліт*; англ. *hyacinth* (originated from the colour the Greek flower belonging to the lily's family), укр. *гіациніт*); 5) назви мінералів, що мають міфологічне походження (англ. *atheneite* (named after Athena, the Greek goddess), укр. *атеніт*; англ. *neptunite* (named after Neptune, the Roman god of the sea), укр. *нептуніт*) [1]. Перша та друга групи назв мінералів вважаються найпродуктивнішими під час творення найменувань мінералів. Дослідник Р. С. Мітчелл зазначає, що більш ніж 1100 назв мінералів походять від особистих імен, найчастіше прізвищ, але подекуди використовувались перші і навіть середні імена [2, с. 122]. Третя група за чисельністю поступається першій. Четверта та п'ята групи за своїм складом вважаються найменшими. Результати проведеного дослідження наведені в таблиці 1.

Таким чином, з-поміж 50 ЛО, що позначають назви мінералів в англійській мові та їх еквіваленти в українській, найчисельнішою є перша (32%) та друга (28%) групи, за ними йде третя групи (20%), четверта та п'ята групи нараховують найменшу кількість найменувань мінералів і становлять 10% від загальної кількості назв мінералів в англійській та українській мовах.

Таблиця 1

**Кількісна характеристика найменувань
на основі їх етимологічних ознак в англійській й українській мовах**

Етимологічні ознаки	Кількість найменувань в англійській та українській мовах	Процентне співвідношення
Назви мінералів, що походять від прізвища мінералога	16 одиниць	32% %
Назви мінералів, що походять від імені мінералога	14 одиниць	28%
Назви мінералів, що походять від місця знаходження	10 одиниць	20%
Назви мінералів, що походять від ботанічної назви	5 одиниці	10%
Назви мінералів, що мають міфологічне походження	5 одиниці	10%

Семантичні особливості найменувань мінералів

Семантичне навантаження несуть лише назви, що відносяться до так званої раціональної номенклатури, в якій міститься певна інформація про той чи інший мінерал: про його хімічний склад, форму та габітус (нахил) його кристалів, колір, блиск тощо. Наприклад, англ. *aurostibite*, укр. *ауростибіт* (мінерал, названий за наявність у складі золота (гр. *auro*)); англ. *plumalsite*, укр. *плюмалсіт* (мінерал, названий за наявність у складі свинцю (гр. *plumbum*)); англ. *phosinaite*, укр. *фосінаїт* (мінерал, названий за наявність у складі фосфату (гр. *phosphate*), кремнію (гр. *silicon*) та натрію (гр. *natrium*)); англ. *caliophilite*, укр. *каліофіліт* (мінерал, названий за наявність у складі калію (гр. *kalio+phil*)); англ. *zirconium*, укр. *цирконій* (мінерал, названий за наявність у складі циркону (гр. *zircon*) [1]. Англійські та українські лексеми майже в усіх випадках несуть однакоє семантичне навантаження. Це пов'язано із тим, що зазвичай назви мінералів мають однакоє етимологію, – вони є похідними від грецьких слів.

За семантичним навантаженням найменування мінералів можна розподілити на чотири групи: 1) назви, що містять у собі хімічну ознаку (англ. *zirsinalite*, укр. *цирсиналіт*; англ. *caliophilite*, укр. *каліофіліт*; англ. *natrophilite*, укр. *натрофіліт*); 2) назви, що містять у собі кристалографічну ознаку (англ. *diopside*, укр. *діонсід*; англ. *kentrolite*, укр. *кентроліт*; англ. *microlite*, укр. *мікроліт*); 3) назви, що містять у собі ознаку кольору (англ. *amaranth*, укр. *амарантіт*; англ. *chlorite*, укр. *хлоріт*; англ. *rhodonite*, укр. *родоніт*); 4) назви, що містять у собі

характеристику блиску (англ. *marguerite*, укр. *маргарит*; англ. *cryolite*, укр. *криоліт*) [1]. У таблиці 2 подається кількісне співвідношення найменувань, що виділяються на основі ознак, перерахованих вище, в англійській й українській мовах:

Таблиця 2

**Кількісна характеристика найменувань
на основі притаманних ним ознак в англійській й українській мовах**

Ознаки	Кількість найменувань в англійській та українській мовах	Процентне співвідношення
Ознака хімічного складу	13 одиниць	52%
Кристалографічність	5 одиниць	20%
Колір	5 одиниць	20%
Блиск	2 одиниці	8%

Таким чином, серед українських та англійських назв найчисельнішою є перша група (52%), за нею іде друга та третя групи (20%), четверта група займає останнє місце (8%).

Структурні особливості найменувань мінералів в англійській та українській мовах

За структурою всі проаналізовані назви мінералів англійської мови та їх еквіваленти в українській (100 ЛО) складаються лише з одного компоненту, який несе в собі основне значення одиниці, тому найменування мінералів на основі проведеного аналізу слів віднести до однокомпонентних термінів. Що стосується морфологічної будови назв мінералів, слід відзначити, що група слів, яка містить у собі хімічну ознаку мінералу, найчастіше формується за допомогою приєднання префіксів (англ. *natro-*, *ferro-*, *plumbo-*, *chalco-*, *phospho-*, *kali-*, *sidero-*, *etc.*) до грецьких і латинських термінів. Такі назви як *caliophilite* (*каліофіліт*) або *natrophilite* (*натрофіліт*) утворені за допомогою префіксів *kali-* та *natro-* і кореню *phil*. Часто ці префікси приєднуються до назв інших вже відомих мінералів, щоб показати структурні та хімічні взаємозв'язки двох видів.

Аналіз спільних та унікальних семантичних рис українських та англійських найменувань мінералів

З-поміж спільних семантичних ознак українських та англійських назв мінералів слід виокремити такі: 1) терміносистема найменувань мінералів англійської та української мов здебільшого характеризується стійкою моносемічністю; 2) явище синонімії в обох мовах зустрічається

здебільшого за схемою гіпонім – гіперонім; 3) за семантичною ознакою і в українській, і в англійській мовах переважають назви мінералів, що мають в своєму складі якусь хімічну ознаку. До унікальних рис назв мінералів в англійській мові належить полісемантичність деяких одиниць (англ. *amaranth* (a) mineral; b) name of an unfading flower), укр. *амарантим*) [1], в той час як в українській мові такі мінерали мають лише один прямий відповідник. Українські та англійські назви мінералів з точки зору семантики та етимології мають набагато більше спільних рис, ніж унікальних.

На основі проаналізованих назв мінералів англійської та української мов слід узагальнити, що такі найменування характеризуються своїми етимологічними та семантичними особливостями.

6.1. До етимологічних особливостей належить розподіл мінералів на основі походження назв останніх (див. 2).

6.2. За семантичним навантаженням найменування мінералів англійської та української мов слід розподілити на чотири групи за ознакою, яка лежить в основі назви мінералу (див. 3).

6.3. За структурними особливостями назви мінералів англійської та української мов належать до однокомпонентних термінів (див. 4).

6.5. З точки зору семантики та етимології українські та англійські назви мінералів мають здебільшого спільні риси, в той час як унікальні зустрічаються не часто.

Список використаних джерел:

1. Вовк В. М. Геологічний словник: для студентів вищих навчальних закладів. – Кіровоград: КОД, 2012. – 504 с.
2. Митчелл Р. С. Названия минералов. Что они означают? – Москва: Мир, 1982. – 248 с.

Поліщук Є.С.

аспірант,

Запорізький національний університет

КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ: РЕАКЦІЯ НА ПОЛІТИЧНІ ПОДІЇ СЬОГОДЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ГЕНЕРАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ Є. ПОЛОЖІЯ «ІЛОВАЙСЬК» ТА С. ТАЛАН «ОГОЛЕНИЙ НЕРВ»)

Українські політичні реалії останніх років виявили значні відмінності в системі цінностей та пріоритетних бачень людей різного віку. Під впливом зовнішніх чинників суперечності представників різних генерацій